



Na podlagi 60. d-člena Zakona o osnovni šoli je Svet šole dne 17. 11. 2017 na predlog ravnateljice potrdil spremembe

VZGOJNEGA NAČRTA OSNOVNE ŠOLE METLIKA

1. POMEN VZGOJNEGA NAČRTA

Z vzgojnim načrtom šola določi načine doseganja in uresničevanja ciljev iz 2. člena ZOsn ob upoštevanju potreb in interesov učencev in staršev ter širšega okolja.

Je dokument, v katerem so določene obvezne vsebine: vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje Vzgojnega načrta. Vzgojne oblike so proaktivne in preventivne dejavnosti, svetovanje, usmerjanje ter druge dejavnosti (pohvale, priznanja, nagrade, vrste vzgojnih ukrepov in podobno), s katerimi šola razvija varno in spodbudno okolje za doseganje ciljev iz 2. člena tega zakona.

Svoja vzgojna prizadevanja in dosežke bomo vsakoletno ocenili; ugotavljali bomo rezultate našega dela in po potrebi uvajali morebitne izboljšave. Naloge se bodo med letom tudi dopolnjevale s sklepi strokovnih organov šole, z okrožnicami in navodili Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ter Zavoda RS za šolstvo. Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole. Ravnateljica najmanj enkrat letno poroča Svetu staršev in Svetu šole o uresničevanju Vzgojnega načrta. Poročilo je sestavni del letne evalvacije šole.

2. Skozi vzgojno delovanje nas bo vodila **VIZIJA ŠOLE:**

Dobra šola obvlada izzive učnega procesa, upošteva in razvija avtonomnost in strokovnost učitelja ter izobraževalne zmožnosti, interese in posebnosti učenca. Temelji na dobrih učiteljih, spodbudnem in pozitivnem učnem okolju, dobrih medsebojnih odnosih, skupni viziji, dobrem sodelovanju s starši in z okoljem.

3. Na podlagi anketnega vprašalnika (2009) na temo vzgojni načrt so starši, učenci in delavci šole izbrali naslednje najpomembnejše **vrednote**:

- pravičnost,
- poštenost,
- medsebojno spoštovanje,
- varnost,
- enakopravnost,
- odgovornost,
- samoiniciativnost,
- solidarnost;

in **načela**:

- načelo strpnosti in upoštevanje posameznika,
- načelo doslednosti,
- načelo sodelovanja učencev, učiteljev in staršev,
- načelo skrbi za vsakega posameznika,
- načelo spodbujanja posameznika k doseganju odličnosti,
- načelo varnosti,
- načelo odgovornosti,
- načelo različnosti.

Vsako leto bomo skupaj s starši in z učenci izbrali vrednoto, ki ji bomo v šolskem letu namenili več pozornosti. Analiza vrednote je podrobno opisana v LDN šole.

4. Vrednote in načela, ki smo jih zgoraj zapisali, bomo uresničevali s **proaktivnimi in preventivnimi vzgojnimi dejavnostmi**:

- usmerjanje in svetovanje učencem, ko se pojavijo individualne ali skupinske težave,
- določanje razrednih pravil skupaj z učenci,
- vodene razredne ure,
- zgled,
- vzajemno delovanje šole in doma,
- organiziranje in izvajanje različnih tematskih delavnic za učence,

- svetovanje učencem in staršem, ko imajo različne osebne težave in stiske ter posvetovanje s svetovalno službo šole, ko gre za vzgojne težave, družinske odnose, učenje, finančno pomoč, poklicno odločanje in napotitev staršev v ustrezne zunanje institucije (Posvetovalnica za učence in starše Novo mesto, Dispanzer za mentalno zdravje v Metliki, svetovalnica Srečanje v Metliki, Svetovalnica v Črnomlju ...),
- restitucija,
- predavanja za starše,
- pestra ponudba različnih projektov (glej publikacijo),
- pestra ponudba interesnih dejavnosti,
- jasno opredeljena pravila šolskega reda in dosledno upoštevanje le-tega,
- jasno opredeljeni vzgojni postopki in ukrepi ob neupoštevanju pravil in dogovorov,
- avtoriteta učitelja in drugih strokovnih delavcev,
- sodelovanje z drugimi institucijami (ZD Metlika, RK Metlika, LAS Metlika, DPM Metlika, Hiša Sadeži družbe ...),
- izvajanje preventivnih dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti, nasilja in drugih odklonilnih pojavov,
- zdravstvena in zobozdravstvena vzgoja,
- prometna vzgoja.

Proaktivne in preventivne dejavnosti so sestavni del pouka in ur oddelčne skupnosti, tematskih delavnic, del vsebin pri dnevih dejavnosti, ob obiskovanju kulturnih prireditev, pri interesnih dejavnostih, šolskih projektih in različnih humanitarnih akcijah.

5. Sodelovanje s starši

Sodelovalni odnos izvajamo na formalnih srečanjih:

- roditeljski sestanki,
- govorilne ure,
- predavanja in delavnice,
- pisna obvestila,
- izredni pogovor na željo staršev ali pobudo učitelja,
- elektronska pošta,
- dopoldanske telefonske govorilne ure razrednikov in učiteljev, ki poučujejo v oddelku (termini so objavljeni na spletni strani šole);

in neformalnih srečanjih:

- sodelovanje na prireditvah in razstavah,
- vključevanje v projekte,
- sodelovanje v zbiralnih akcijah,
- sodelovanje pri dnevih dejavnosti,
- vodenje interesnih dejavnosti,
- dan šole.

6. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

Pobudo za podelitev priznanj, pohval ali nagrad lahko poda vsak delavec šole in učenci.

POHVALE:

- za prizadevnost pri enkratni aktivnosti,
 - za prizadevno delo pri treh ali več interesnih dejavnostih šole,
- za vzorno vedenje,
- za opazen napredek posameznega učenca,
- pohvala ravnateljice za večletno izjemno prizadevnost pri pouku in drugih dejavnostih (izrekajo se v 9. razredu),
- za dosežke izven šole,
- za nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo,
- za prizadevno in učinkovito delo v oddelčnih skupnostih učencev.

PRIZNANJA:

- za odlične učne dosežke,
- za večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem delu,
- za doseganje vidnih rezultatov na tekmovanjih in srečanjih učencev, ki so organizirana za območje celotne države,
- za večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, skupnosti učencev šole in šolskem parlamentu.

Pohvale in priznanja lahko izreče in podeli ravnateljica, razrednik ali mentor dejavnosti. Izreče in podeli se jih lahko na zaključni prireditvi zadnji dan pouka, na valeti ali pred razredom.

NAGRADE

Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagrajeni. Vrsto nagrade za posameznega učenca določi ravnateljica v sodelovanju z razrednikom oziroma mentorjem.

7. VZGOJNI UKREPI OB KRŠITVAH PRAVIL

Če učenec ne izpolnjuje svojih dolžnosti in odgovornosti, ponavlja kršitve ali težje krši pravila, mu šola izreče **vzgojni ukrep**.

V šoli bomo uporabljali tri vrste ukrepov:

- 7.1. povračilo škode – restitucija,
- 7.2. alternativni ukrepi,
- 7.3. vzgojni opomini.

7.1. POVRAČILO ŠKODE – RESTITUCIJA

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki omogoča posamezniku, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Pri tem ne gre v prvi vrsti za materialno škodo, čeprav tudi ta ni izvzeta, pač pa v večji meri za škodo, ki jo učenci povzročijo na etičnem, socialnem in psihološkem področju. Učenec se v postopku restitucije sooči s posledicami svojih dejanj, sprejme odgovornost in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi in se z oškodovancem dogovori za način poravnave. Restitucija torej spodbuja konstruktivno vedenje in s tem večjo verjetnost za spremembe vedenja.

Načela povračila škode

- Če je le mogoče, učenec popravi škodo lastnoročno.
- Kaznovalca ni, učenec sam rešuje problem na ustvarjalen način.
- Potrebna sta odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil.
- Poravnava je smiselno povezana s povzročeno škodo.
- Pogoj je, da oškodovanec povračilo škode sprejme kot primerno nadomestilo.
- Omogoča in spodbuja pozitivno vedenje, poudarja vrednote in ne vzpodbuja obrambnih vedenj, kot sta kritika in kazen.

Primeri:

- Če je bila povzročena škoda na lastnini sošolca ali učitelja, se mora učenec opravičiti in uničeno nadomestiti (popravilo očal, nova torba ...).
- Če je bila povzročena škoda na izdelkih otrok, je potrebno uničeni izdelek nadomestiti.
Učenec se mora sošolcu opravičiti in sam narediti nov (enak) izdelek za tega učenca.
- Neprimernemu vedenju (čečkanju po stenah, mizah ...) sledi čiščenje za seboj oziroma beljenje – učenec priskrbi čistila in barvo sam. Če stvari ni mogoče vrniti v prvotno stanje, je treba škodo plačati.
- Če učenec namenoma povzroči materialno škodo na lastnini učenca, učitelja ali šole, jo je dolžan v najkrajšem roku materialno (denarno) poravnati.
- Če je nastala škoda ob prisotnosti več učencev in ne ugotovimo krivca, nosijo stroške vsi prisotni učenci.
- Z opravičilom in povrnitvijo v prvotno stanje se škoda izniči, zadeva je končana in se nanjo pozabi (se ne dodeli drugih ukrepov).

7.2. ALTERNATIVNI UKREPI

Primeri alternativnih ukrepov:

- avtorefleksivni spis (odda ravnateljici, razredniku ali svetovalni službi),
- pomoč sošolcu, medvrstniška pomoč,
- prepovedi in omejitve pri nadstandardnih dejavnostih,
- v dogovoru s starši začasna prepoved vožnje z organiziranim šolskim prevozom v primeru ogrožanja zdravja in življenja prisotnih,
- v dogovoru s starši začasna premestitev v drug oddelek podaljšanega bivanja oziroma prepoved obiskovanja podaljšanega bivanja (PB) v primeru neupoštevanja pravil,
- tematska priprava RU,
- začasna ukinitve pravice do ID, obiska knjižnice, statusa ipd.,
- povečan nadzor nad učencem,
- obvestitev staršev, ki prevzamejo otroka in ga odpeljejo domov,
- odvzem mobilnega telefona, če ga učenec uporablja med urami pouka ali v PB, in izročitev le-tega staršem,
- skupni pogovor učenca, razrednika in svetovalne službe,
- po petih zapisih v e-dnevnik sledi odvisno od teže kršitve vzgojni ukrep,

- pisni opomini:
 - pisni opomin razrednika,
 - pisni opomin oddelčnega učiteljskega zbora,
 - pisni opomin ravnateljice (učenca in starše se opozori, da v primeru nadaljnjih kršitev sledi vzgojni opomin).

Razrednik in svetovalna služba vodita ustrezen zapis. Razrednik se za izrek alternativnega ukrepa odloči v sodelovanju z učitelji, ki učenca poučujejo, in svetovalno službo. O vzgojnem ukrepu se obvesti starše.

Pri izbiri določenega vzgojnega ukrepa se za kršitve, ki niso opredeljene kot težje kršitve, upošteva postopnost uporabe posameznih vzgojnih ukrepov.

V primeru izrekanja vzgojnih ukrepov za težje kršitve načelo postopnosti ne velja in se izreče vzgojni opomin na podlagi 60. f-člena Zakona o osnovni šoli:

7.3. VZGOJNI OPOMIN

Če učenec stori **težjo kršitev**, se mu lahko na predlog strokovnega delavca šole izreče vzgojni opomin na podlagi 60. f-člena Zakona o osnovni šoli:

- prvi vzgojni opomin,
- drugi vzgojni opomin – šola obvesti starše, da lahko učenca po izrečenem tretjem vzgojnem opominu prešola,
- tretji vzgojni opomin – temu sledi prešolanje učenca.

Če je učenec prejel vzgojni opomin, šola skupaj s starši in učencem sestavi individualizirani vzgojni načrt. V njem so opredeljeni vzgojni cilji in vzgojne dejavnosti za izboljšanje učenčevega vedenja.

V primeru težjih kršitev – to so npr. kraja, posedovanje ali prodajanje drog, namerno povzročanje večje materialne škode, izsiljevanje, grožnje, spolno nadlegovanje, fizično obračunavanje ipd. – šola **obvesti policijo**.

Težje kršitve:

- učenec ponavlja istovrstne kršitve, za katere so že bili izrečeni vzgojni ukrepi,
- občasni neopravičeni izostanki nad 12 ur oziroma strnjeno neopravičeni izostanki nad 18 ur,
- uporaba pirotehničnih sredstev v šoli, na zunanjih površinah šole ali na šolskih ekskurzijah,

- izsiljevanje drugih učencev ali delavcev šole,
- namerno poškodovanje ali uničenje šolske opreme, zgradbe ter stvari in opreme drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole,
- kraja lastnine šole, drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole,
- skrivanje tuje lastnine,
- snemanje ali slikanje brez dovoljenja slikane osebe,
- popraviljanje in vpisovanje ocen v šolsko dokumentacijo,
- uničevanje uradnih dokumentov ter ponarejanje podatkov in podpisov v uradnih dokumentih in listinah, ki jih izda šola,
- grob verbalni napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo,
- fizični napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo,
- ogrožanje življenja in zdravja učencev in delavcev šole,
- kajenje ter prinašanje, posredovanje, ponujanje, prodajanje ali uživanje alkohola, drog ter drugih psihoaktivnih sredstev in napeljevanje sošolcev k takemu dejanju v času pouka in pri drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalnega procesa, ki so opredeljene v LDN,
- prisotnost učenca pri pouku pod vplivom zgoraj omenjenih sredstev,
- spolno nadlegovanje učencev ali delavcev šole.

Priloga:

1. Pisni opomin razrednika/oddelčnega učiteljskega zbora/ravnateljice
2. Obvestilo o vzgojnem opominu
3. Individualiziran vzgojni načrt

Številka: 007-1/2015-4

Datum: 17. 11. 2017



Urška Delkot
predsednica Sveta šole

U. Delkot